

Szerdától forgalmi változások

Átépitik az útkereszteződést

Ha lenne valamennyi járműtípusra s közlekedő emberre vonatkozó forgalom-számlálási adatunk, a különösen zsúfolt kereszteződések listájának elején találnánk meg a Nagykörút és a József Attila sugárút találkozási négyzetét. Am statisztika nélkül is sejthetjük: ha az új hídon megindul a forgalom, s a 43-as, nagylaki út ott kapcsolódik a 47-eshez, szélesebb útra, újabb kanyarodási irányokra, „többet tudó” jelzőlámpákra lesz szükség. A híd átadása közeleg, az átépítéshez szerdán reggel hozzáfognak a Közüti Építő Vállalat dolgozói, akik a KPM Közüti Igazgatóságán készült tervek alapján, a posta, a vízművek, a VILATI, az áramszolgáltató közreműködésével várhatóan egy hónap alatt befejezik munkájukat.

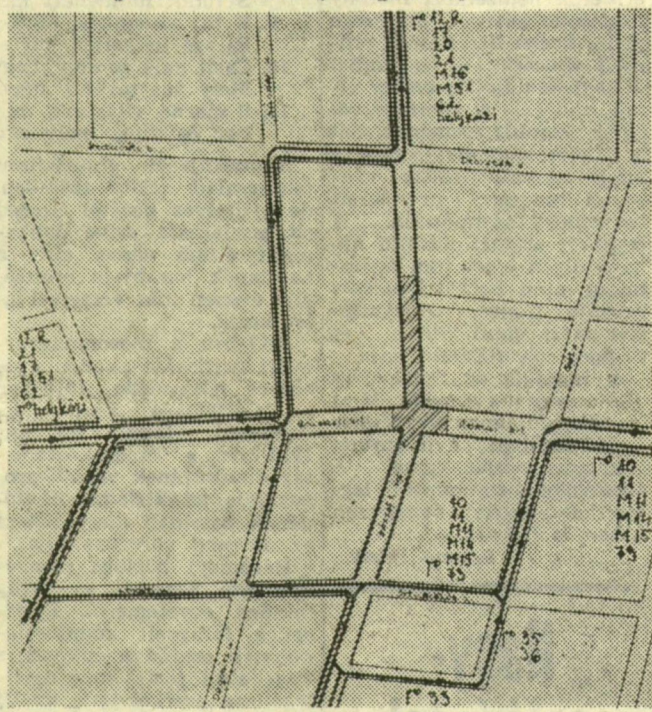
A kereszteződés teljes átépítését az is szükségessé tette, hogy az útburkolat szintje jelenleg magasabban van a villamosvágányoknál, s a pályaszerkezet is megerősítésre szorult. Ezért a kereszteződést teljesen lezárják szerdán reggeltől, s emiatt a Nagykörútnak és a sugárútnak a forgalmát terelőutakra vezetik át. (A terelés a villamosokat nem érinti.) Az építkezés környékének keskeny utcáiban akkora autóbusz- és teherforgalom várható, hogy a személygépkocsivezetőktől erre az egy hónapra különleges megértést, belátást kérnek a közlekedésszervezők. Az Algyő felől a nyugati városrészek irányába utazóknak vagy a Gyevi sor—Gáz utca—Csongrádi sugárút, vagy a Róza utca—Makkoserdő utca, illetve Csongrádi sugárút lesz alkalmas útvonal, a Kecskeméti utcába ugyanis már csak a célforgalmi járműveket és az autóbuszokat engedik be. A Felsőváros és Belváros felé igyekvők a Retek utca—Sziléri sugárút—Sajka utca—Felső Tisza part kerületén gyorsan elérhetik úticéljukat, ez egyébként a teherautók számára kijelölt terelőút is, mert a Római körútra be sem hajthatnak. (A személyautók a körútról a Gál utcán, Szent Miklós utcán át visszajuthatnak ugyan a sugárút belső szakaszára, de akkor számolniuk kell azzal, hogy azon az útvonalon sok autóbusz is jár, s forgalmi dugók alakulhatnak ki.)

A Belvárosból Tarjánba, Felsővárosba, Algyő felé a leggyorsabb út a Komócsin tér—Felső Tisza part—Sajka utca—Sziléri sugárút—Retek utca (vagy Budapesti körút), tehát már a Radnóti gimnáziumnál célszerű ráterelni a terelőútra. (Aki mégis elmegy a sugárúton a Szent György tér felé, már csak a rossz úttestű Munkácsy utcánál tud letérni.)

A Marx tér felől a Brüsszeli körúton érkező személy- és tehergépjárműveknek a Csongrádi sugárútra célszerű kanyarodniuk, s a Róza utcán vagy az Északi városrészen át juthatnak vissza a József Attila sugárútra. (Ha szükséges, a jelzőlámpa programját módosítják majd.) Az átépülő kereszteződéshez közelebbi utcákat az autóbuszok számára biztosítják, s persze az ottlakók is behajthatnak. A csuklós buszok biztonságos haladása miatt néhány utcában módosítani kellett a haladási irányokat: a Szent György tér északi oldala, a Szent Miklós, a Dugonics utca egyirányú, a Lengyel utca a sugárút felől első szakasza kétirányú lett. Csak az autóbuszok és az ott lakók használhatják a Sándor utcát (amelynek úttestjén szerdái elűntetik a kátyúkat) folytatásként a Kecskeméti utcát (amelynek ezt a szakaszát kiaszfaltözték). Új várakozást, illetve megállást írt elő a táblákat helyezni a Róza, a Kec-

keméti, a Sándor, a Juhász Gyula, a Dugonics, a Lengyel, a Gál utcában, a József Attila és a Csongrádi sugárúton, a Római körúton. A Brüsszeli körüti benzinkút-nál a záróvonal megmarad, ezért a megtankolt autók vezetői biztonságosan csak a zsákutcává alakuló torkolatban tudnak megfordulni, a kereszteződésekben az autóbuszok miatt ezek a manőverek nagyon veszélyesek lennének. S egy jó tanács az esküvőre igyekvőknek: autóikkal a Római körút zsákutcájába állhatnak be, ott a parktér körbe járdát is építenek szerdái.

Az építkezés legsúlyosabban a tömegközlekedést, az autóbuszokat érinti. Ezért ismételtük meg újra a nyomatékos kérés: a rajzunkon is feltüntetett „autóbuszutca-kat” ne használják a személy- és teherautók! A kérés érthető: naponta 16 vonal 1409 helyi járatú autóbusha, s 154 helyközi, távolsági kocsis halad majd az új útvonalakon. Az utcák keskenyek, két kanyarodó autóbushalálkozásakor különös figyelemre lesz szükség így is. A megálló módosulnak.

Sikeres fél év Tápén

Gyékény- és textilkonfekció

A tápéi asszonyok múltból örökölt mestersége a gyékényfonás, amely egykor alapja volt a háziipari szövetkezet megszervezésének, ma a termelés alig több, mint egytizedét teszi ki. A szövetkezet ugyanis a piac és a háziipari termelés lehetőségeihez, sajátosságaihoz rugalmasan alkalmazkodva sok mással is foglalkozik. Több mint 2 ezer 500 dolgozója Csongrád megyén kívül a Duna—Tisza közén és az egész Tiszántúlon 127 részleghez szervezetteren végzi munkáját, s mint az 1979. év első felének mérlege arról tanúskodik, igen eredményesen.

A tápéi szövetkezet tiszta árbevétele ebben a fél évben 83 millió 614 ezer forint volt, amelynek nagyobb része, 52,2 millió „valutatarmelő”, tökéletesen exportálható. Az, hogy az említett eredmény az időarányos terv túlteljesítését jelenti, nem sokat mond. Annál figyelemre méltóbb viszont, hogy ennek köszönhetően a szövetkezet nyeresége meghaladta a 12 millió forintot. Az egy dolgozóra jutó termelési érték az előző évihez képest 9 százalékkal emelkedett, amelyhez a termelési hatékonyság növelésén kívül a költségek csökkentése is hozzájárul.

a menetidők elvben nem. Tehát az autóbuszvezetőkre fokozott megterhelés hárul, ne súlyosbítsuk helyzetüket még azzal is, hogy szabálytalanul várakozó, tévovázó autókát kelljen kerülgetniük. Szeptember végéig az utasok türelmére is szükség lesz: a lényegesen hosszabb, kanyargásokkal tarkított terelőutakon segítsék a gépkocsivezetőket, s értsék meg őket.

Térképünk a város helyi autóbushalálkozásának felélt érintő változást mutatja: az új megálló helyét, s azoknak a járatoknak a számát, amelyek az adott helyen megállnak. Azokat a járatokat, amelyek terelőúton mennek ugyan, de megállók nem változnak, a tisztábban látás érdekében nem tüntettük fel. A változásról egyébként a Volán rajzos ábrát készítette, amelynek sokszorosított lapjai a Szent György téri, Víztorony téri irányítóközpontokban beszerezhetők, s a tájékoztató az új megállókhoz is kiegészítik. Holnapról egyébként a Sziléri sugárúton a Debreceni utcai torkolathoz, régi helyére kerül vissza a Tarjánból jövő 10-es és 11-es autóbuszok megállóhelye.

Egészségügyi ifjúsági napok

Tegnap, szombaton a szegedi Gyermekklinika előadótermében a fiatal fül-orr-gégészek kongresszusával megkezdődött az országos egészségügyi ifjúsági napok rendezvénysorozata. Dr. Ribári Ottó egyetemi tanár, a SZOTE fül-orr-gége klinikájának igazgatója üdvözölte a jelenlevőket, köztük Fekete Tibort, a KISZ KB értelmiségi tanácsa titkárát, Bódi György, a KISZ KB tagja, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára beszédében vázolta az ifjúsági napok célját. Hangsúlyozta, hogy ezzel a rendezvénysorozattal is azt kívánják elérni, hogy speciális szakmai érdeklődést összekapcsolják a mozgalmi munkával.

Az első, tavaly megrendezett konferencián a fiatal sebészek számoltak be tudományos tevékenységükről, itt Szegeden. Ezúttal az ország minden részéből érkezett fül-orr-gégészek és egészségügyi dolgozók — műtősnők, technikusok — tartanak előadásokat. Ribári professzor szerint szakmailag igényes dolgozatokkal mutatkoznak be a fiatalok. Témaik felölelik a fül-orr-gégészet egész területét, a daganatok korszerű gyógyításának lehetőségeit, a legújabb mikroszkopos műtési beavatkozások módszereit, a lézer fül-orr-gégegyógyászati alkalmazását, és szó esik elméleti alapvetésekről is. Azzal, hogy a fiatal orvosok ilyen fórumot kaptak, lehetőség nyílik arra, hogy a mindennapi, kórházi, klinikai rutinmunka mellett bizonyosok tegyenek tudományos, kutatói tevékenységükről is. A legígényesebb előadások anyagát közli majd a Fül-orr-gégegyógyászok szakmai folyóirata is.

Becsöngetnek

Rohanást változó körülményben muntha meg a hangok is átalakulnának. A csengők hangjai is. Ha például egyik-másik lakásba becsöngetünk, a régi, megszokott csilingelés helyett olykor berregést, vagy éppen „bim-bamot” hallani. Van-e olyan hely még környezetünkben, ahová az újdonságok, a változások szólni nem akaró hullámai-rohamai be nem csaptak?

Legjobb tudásom szerint az iskolák folyosóin azok a régi-régi, fönna magasban látható szerkezetek hangjai még a régié. Amicsoda hasonlat? Éppen az iskola? Hiszen ott van csak igazán újításdömping mostanság. Olyannyira, hogy erőteljes, néha harsány hangjuk legkönnyebben talán a konzervatív órára szólított nyomja el. Új tantervek, új tankönyvek, új és még újabb módszerek. Forrong a katedrák világa már esztendő óta. A csengő viszont — tömörked izgalmas újdonsággal együtt is — a régi módon, a régi szokás szerint és a megszokott hónap elején szólít most megint.

Pedagógusok tudnak talán legkönnyebben megcáfolni a látványos közheleplelést: a mindenkor új dolgok varázsáról. A folytonos változások korszakában kit nem riaszt meg először a szokatlant, kibe nem csontosodik bele valamiképp a gyorsuló tempóval is dacolva a „minél változatosabb” maradisága? Dr. Hanga Mária oktatási miniszterhelyettes beszélt arról a tanítónőről, aki az új első osztályos olvasókönyv láttán sokkal elképzelhetőbbnek találta saját kalapja elfogyasztását, mint azt, hogy ebből ő a gyerekeket valaha is olvasni megtaníthassa. S bár arról nem szól a fáma, a kétkedő tanító ebédre vagy uzsonnára elköltötte-e fejfödjét, de arról igen, hogy a gyerekek mégis megtanultak olvasni. Nem veti-e föl vajon a példázatot a változó és állandó dialektikáját oktatásügyünkben?

A gimnáziumokban például az 1979/80-as tanév a fakultáció bevezetésének esztendeje lesz. Talán a legátfogóbb, legteljesebb a reformok között. Marad a régi keret, változik a tartalom: a második gimnáziumi év végére meg kell érni a döntésnek, merre vegye a specializáció irányát a tizenhat éves serdülő. Optimalis esetben a szülők, a pedagógus és természetesen maga a tanuló együtteséből, a hatások, a vélemények, a hajlamok, a tehetség és az ésszerűen fölismert szükség-szerűség végeredményeként megszületik az elhatározás. Még egyszer hangsúlyozandó: optimalis esetben. Am ha a régi szokáshoz ragaszkodó szülő vagy tanár nem akarja vagy nem meri, a tizenhat éves tévovázó pedig nem tudja határozott és megfelelő irányba fordítani az életszeker rúdját? Vagy ha a fakultációt ott is erőltetik, ahol erre a körülmények, a feltételek nem megfelelőek, ahol az előkészítés még jó, ha féldőben van? Ami válasz helyett megmaradhat: az, ami változatlan szeptembertől júniusiig, sőt tovább is.

Azt mondja a miniszterhelyettes, mindig bosszantja, ha különböző iskolatípusok egymást hibáztatják a hiányosságokért. Hozzá kell tenni: pedagógusok teszik ezt

is, egymással. Iskolák között vagy egyetlen intézményen belül, a tanári kollektívában. Amely olykor és itt-ott nem is igen érdemi meg a kollektíva nevet, sokkal inkább „klikktívagyűjtemény” elnevezésre avasználhat. A gyermek pedig, tudjuk, nemcsak fogékony, hanem jó megfigyelő is. Ami az iskolánként változó nevelőtestületekben megmaradhat: az, ami változatlan középiskolákban és általános iskolákban, szakmunkásképzőkben és gimnáziumokban, szakiskolákban és szakközépiskolákban.

A srácok és lányok néhány nap múlva már ismét együtt fognak padokban ülni és zsvajogni, felelni és sügni, tanulni és lógni. Mindegyikük másképpen és másképpen. Szegeden például a 40 általános iskolában és tizenhárom középiskolában összesen harmincezer képpen. Harmincezer állandóan változó személyiség hív külföldös párbajra tanítókat és tanárokat. Magatartásukkal és értelmükkel éppúgy, mint a jó és rossz, már megérkezett vagy még mindig hiába várt új tankönyvekkel, s a kihívottak látszólag mindössze az új tantervekkel — és évek számával védekezhetnek. Különös csodaszép párbaj: a tanévről tanévre, sőt napról napra változó helyzetekhez a pedagógusok még csak azt hívhatják segítségül, ami így szeptemberben is változatlan, ami számukra mindig meg kell hogy maradjon

Semmi egyebet, csak az ősi alaphelyzetet: az erkölcsi felelősség mindenkor érvényességét. A tapintatos, okos szeretettel, amely, ha hivatásduttal párosul, az állandó változásban a változatlaniságot, a tanévek és a mindenkor tanítványok állandóságában a változást és főleg a változtatást, személyiségek fejlődését, kialakulását szolgálja: magát a nevelést.

Be kell látni ehhez, hogy a tankönyvek, a tanszerek, a tanítási órák — eszközök csupán. Új formájukban is azok. Még hozzá alárendelt eszközök. Erről nem szabad megfeledkeznünk. De arról sem, hogy a legelhivatottabb ember is fásulttá lehet idővel. Hát még, ha szűkebb közösségében sem kapja munkatársaitól azt a megértő segítséget, amit — megsokszorozva, fölnagyítva és átalakítva — neki magának kellene továbbadnia tanítványainak. Akkor nem csoda, ha a pedagógus elbizonytalanodik, gépiessé és így gyakorlatilag hatástalanná válik — vagy éppen eszi (vagy veszi) a kalapját. Főlősleges és értelmetlen dolgok kevés embert „boríthatnak ki” jobban, mint a munkáját tisztességgel végezni akaró pedagógust.

A lényeg: ebben a tanévben is minden a gyermekért történik. Mert ők a legfontosabbak. Értük szólal meg régi hangján, munkára hívón a csengő. Újra elkezdődik tehát a munka az ország iskoláiban, hogy tudásban és emberségben egyaránt gyarapodjon az ifjú generáció, alkalmassá váljon arra, hogy elődei helyébe lépjen. Az iskolának mindig ez volt a legfontosabb tiszte, szerepe, s ez ma is így igaz. Tudja mindenki, akit illet: ebben nincs változás.

Domonkos László